

Τὴν ὁμιλία διέκοψε μία κτυπητὴ ἀρμονία.

— Ἀκού! (λέγει ὁ Γίγας στὸν Λαβουαζιέ). Βλέπεις ἐκεῖ κάτω ἓνα κύριο ἀεροστόλιστο, ποὺ κάθεται στὸ ἀρμόνιο; Εἶναι ὁ κ. Ἄλφρεντ, ἓνας ἰδιότροπος ἀνέγγιχτος, ἔτοιμος πάντα νὰ θυμώσει μὲ τοὺς φίλους του, καὶ οἱ θυμοὶ του ἀστράφτουν καὶ βροντοῦν. Κεῖνοι οἱ γάνοι πίσω του εἶναι οἱ μπράβοι τοῦ Ξένο, Ἡλίου, Ἀργό, Κρουπὸ καὶ Νέο. Παίζει ὁμοῦς θαυμασία τὴ συμφωνία τῶν «χρυσικῶν πολλαπλασίων». Ἀκούς;

— Μὰ κεῖνος ἐκεῖ κάτω στὸν καινὰ πτερόσκιον οὐκ ἔνα τραπέζι ποὺ ὅλο καπνίζει;

— Ἄ, ὁ σοφὸς Ἀνθράξ, ὁ ἀρχιτέκτων τῆς ζωῆς. Βλέπεις; Φορεῖ ὁλόμαυρα, μὲ γραφίτη στὰ παπούτσιά του καὶ διαμιντοπέτρα στὸ στήθος. Καπνίζει ἀκατάπαυστα καὶ σκέπτεται. Ἐχει τόσα προβλήματα νὰ λύσῃ, ποὺ σπάνια διασκεδάσει. Ἀντίκρου τοῦ ἐκεῖ εἶναι ὁ κύριος Περσίτιο, ὁ θαυμαστής του, ποὺ προσπαθεῖ νὰ τὸν μιμηθῇ καὶ δὲν τὸ κατορθώνει... Δέξ, δέξ. Ἡ κυρία Ὑδράγγου μετὰ τὰ ὥραία τῆς φτερά μολὶς ἀγγίζει τὸ πάτωμα. Δεπτὴ κυρία, πολὺ πολὺ συμπαθητικὴ καὶ μ' ἰδιαίτερη κλίση στὰ ξυγὰ. Ἀφίσε τὸ χέρι τοῦ Ὁξυγόνο καὶ πλησίασε τὸν Ἀνθράκα. Εἶναι βοηθὸς του.

— Τὸ Ὁξυγόνο εἶπες; ποὺ εἶναι τὸ Ὁξυγόνο;

— Νὰ ἐκεῖ κάτω ἓνας ποὺ πῆρε τώρα ἀπ' τὸ χέρι τὴν στοργυλοπρόσωπη κυρία ποὺ περπατεῖ φιλάρεσκη μὲ πάσα καὶ κουνήματα, τὴν κ. Ὑδράγγου. Νὰ καθίσαν στὸν καινὰ πτερόσκιον. Θέλεις ν' ἀκούσωμε τί λένε;

Συγὰ-συγὰ πλησίασαν πίσω ἀπὸ τ' ἀνάκλιτρο.

— Πῶς σοὺ φάνηκε προχθὲς ἡ ἀποκάλυψίς σου κάτω στὴ Γῆ; Ῥωτοῦσε ἡ Ὑδράγγου τὸ Ὁξυγόνο.

— Πολὺ ὥραϊα, φίλη μου. Ἄ, δὲν εἶναι οἱ ἄνθρωποι ὅπως θέλει νὰ τοὺς παριστᾷ ἡ κ. Χρυσάφι. Μοῦ ἔκαμε ἐντύπωση ἡ στοιωμένη των ματιῶν ὅταν ζητοῦν νὰ ἐμβλαθῶνουν μὲς' ἐνταῖα πράγματα. Ἡ πρὶς τιποτένια ἀποκάλυψίς μας τοὺς κεντρίζει καὶ ὁρμῶν σάν μανιασμένοι πρὸς τὸ ἄγνωστο, νομίζοντας κάθε φορά πῶς ἦλθε πρὶς ἡ ὥρα νὰ συλλάβουν τὸ μυστήριον. Ἡ μικρότερη ἀχτίδα ποὺ θὰ λάμψῃ ἀπὸ τὸν Οὐρανὸ στὸ ἐργαστήριόν των, γερμίζει τὴ ψυχὴ των ἀπὸ τ' ἀγαλλίασμα τῆς νίκης καὶ χτίζουν κόσμους καὶ χτίζουν ναοὺς ὡραίους, καὶ πετοῦν, πετοῦνε ποιηταὶ ἀληθινοὶ μὲ τὰ δυνατὰ φτερά τῆς δόξας. Ὡ, εἶναι τίμιον πρᾶγμα νὰ εὐνοίῃς καεὶς τὰ ὥραϊα αὐτὰ πνεύματα τῆς Γῆς. Ἦθελα πολὺ νὰ κάμαμε ἐκεῖ μαζὺ ἐν' ἀκόμα τάξειδάκι τώρα.

— Ἐχεις τόσους φίλους...

— Δὲν τ' ἀρνοῦμαι. Ἀλλὰ μ' ἀρέσει ἡ εὐκηνία σου καί, ὅς τὸ ποῦμε, ἡ ἐξυπνὴ κακία σου, δύο πολὺ δυνατὰ ὀρεκτικά. Ἦθελα καὶ ἄλλη φορά νὰ παρουσιασθῶ στοὺς ἀνθρώπους μὲς' ἀπὸ τὴν πορφύρα τοῦ ἀμύμον, νὰ τοὺς διηγηθῶ τώρα τοὺς ἔρωτίς μου καὶ τὰ ἔργα μου στὸ πείσμα τῆς κ. Χρυσάφι ποὺ τόσο τὴν τιμοῦν καὶ αὐτὴ τοὺς κοροϊδεύει... Θὰ τοὺς εἰπῶ ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἡ ἐνσάρκωσις τοῦ Φλογιστοῦ, ἐγὼ τὸ πνεῦμα τοῦ πυρός, μία δύναμις τοῦ αἰωνίου Πρωτέα τῆς ὕλης, ἡ Ἐσιόδα τῆς ζωϊκῆς φωτιᾶς. Θὰ τοὺς φανερώσω ἐγὼ τὰ θεμέλια τοῦ κάθε κτίσματος τῆς

Γῆς, τ' ἀληθινὰ στοιχεῖα τῶν σωμάτων. Θὰ τοὺς διδάξω τὴν ἀδιάρρηκτὴ σειρὰ τῆς ὁργανικῆς ὕλης καὶ τῆς ἀνόργανης ζωῆς. Θὰ τοὺς ἀποκαλύψω τὸ μεγάλο μυστικὸ τῆς Χυμείας.

Τῇ στιγμῇ αὐτῇ ἀκούσθηκε ἓνα σούσουρο. Οἱ ὁμιλίες ἔπαυσαν. Ὅλοι ἔτρεξαν νὰ προῦπαντήσουν μιὰ μικρὴ κοττὴ ὁμορφὴ γρηοῦλα μὲ χιονάτα μαλλιά καὶ ροδοκόκκινο ἀστραφτερὸ προσωπάκι, ποὺ μὲ τὸ δικανικὴν τῆς ἔμβαινε μέσα στὴ σάλα.

— Ἄ, δὲ ἐκεῖ κάτω. Ἡ γιαγιάκα. Ῥάδιο. Ὅλοι τῆς φιλοῦν τὸ χέρι. Νά, τῆς ἔδωκαν πολυθρόνα καὶ οἱ πρὶς γένοι τὴν τριγύρισαν. Ἀγαπᾷ νὰ λέγῃ παραμύθια. Πῶς μιὰ φορά ὁ κόσμος κατοικοῦνταν ἀπὸ ἓνα μικροῦτοικο στοιχεῖακι ποὺ τῶλεγαν Ἡλεκτρόνιο, καὶ πῶς σὺτὸ παντρεύτηκε μιὰ μικροῦτοικὴ δεσποινιδούλα ποὺ τὴν ἔλεγε Ἰόνη, καὶ γέννησαν ἓνα ἀγοράκι μικροῦτοικο ποὺ τῶλεγαν Ἀτομο, καὶ ἀπ' αὐτὸ τὸ ἀγοράκι κατὰγεται ἡ γιαγιάκα καὶ ὅλη ἡ γενιὰ τῶν Στοιχείων.

— Γιαγιάκα, τὴν ρωτᾷ ἡ κ. Χρυσάφι. Πότε θὰ πῆς κάτω στὴ Γῆ;

— Γιατί βιάζεσαι, παιδί μου;

— Νὰ πῆς ἐκεῖ τὸ παραμῦθί σου, γιαγιάκα. Ἐτοι φαντάζομαι πῶς θάχουμε νέες χρυσοποιεῖς, γιατί ἀρχισὰ νὰ πλῆττω.

Ἐξαφνα ἀκούσθηκε ἓνας ὁμηρικὸς στίχος:

Οἷσε θέειον, γρη῏, κακῶν ἄκος. . .

— Νά, βλέπεις ἓναν ποὺ πλησιάζει τὸ Ῥάδιο τριελίζοντας καὶ ἀπαγγέλλει στίχους; Εἶναι ὁ κ. Θειάφι. Σάν νὰ τὸ πῆρε λιγάκι ἀπάνω τοι, ποὺ τῶπαλε ὁ Ὀμηρος καὶ μεθάει κάθε λίγο ἀπὸ δόξα. Ἀκου τον.

— Ξέρεις, γιαγιάκα μου; Ἐγὼ παποὺς δὲν εἶμαι. Μὰ εἶμαι ὁ θεῖος τῶν Στοιχείων. Ἐμένα ἔφιλε ὁ Ὀμηρος— Οἷσε δέ μοι πῦρ ὁ φράθειώσω μέγαρον. Ἐγὼ ἀπολύματα τῆς ἡφαίστειας σφενδόνες στὴ Γυγαντομαχία, καὶ ἐμύρωσα τοὺς κερανοὺς τοῦ Διός. Ἐγὼ ἐξάγγισα τὴ πρώτη φωτιά τοῦ Προμηθέα. Ἐγὼ καθάρισα τὲς ἰδέες τῆς Πυθίας. Ἐγὼ ἔπλυνα τὰ χρυσὰ ποτήρια τῶν σπονδῶν...

— Ἐδγε στὴ πλύστρα ἀνδρῶν τε θεῶν τε!

Φωνὲς καὶ χειροκροτήματα ὑποδέχθηκαν τὸ ἄδοξο τέλος τοῦ λόγου.

— Ξέρεις ποῖος φώναξε ἔτσι; Ἐκεῖ στὴν ἄκρη ἓνας ξηρὸς κύριος. Τὸν λένε Ἀρσενικό. Αὐτὸ τὸ εἶπε ἀπὸ κακία. Αὐτὸς δὲν ἀστεΐζεται. Δηλητηριάζει καὶ χαμηλόνει τὰ γύρω γιὰ νὰ φαίνεται ψηλότερος... Ὡ, νὰ ἔρχεται ἡ Πλάτινα, τὸ Λευκὸ Χρυσάφι, ὅπως τὴν λένε οἱ αὐλικοὶ τῆς. Εἶναι ἡ ἀντίπαλος τῆς κ. Χρυσάφι, μιὰ ἀλαζωνικὴ ὀψίπλοιστος ποὺ δείχνει τὴν ἀρχοντιά της μὲ μιὰ μεγάλῃ ἀκολοιθία ἀπὸ τὸ Ῥόδιο. Ἰρίδιο, Ῥουθίνιο, Ὄσμιο, Παλλάδιο καὶ δὲν ξέρω ποιὲς ἄλλες. Εἶναι ἐξυπνὴ, μὰ τῆς λείπει τὸ αἰσθημα τοῦ ὥραϊον ποὺ κάνει τὴν ἐξυπνάδα εὐφύην.

— Κεῖνες οἱ δύο κοντὰ ποὺ ἡ μία ὅλη χειρονομεῖ;

— Εἶναι ἡ κ. Ἀργυρος, μιὰ φεγγαροντομένη δεσποῖνα, σεμνὴ καὶ μετριοφρων. Ἡ ἄλλη ποὺ χειρονομεῖ εἶναι ἡ κυρία Ἀλουμίνιο, λιγάκι ἐλαφρά ποὺ πάντα λέγει τ' ἀτελείωτα παρὰπὸνά της, πῶς τάχα δὲν βλέπει καμμιά πραγματικὴ ἀξία παραπάνω νᾶχη

* Τέλος.

ή ν. Πλάτυνα, μακάρι και ή ν. Χρυσάφι, και πώς αυτή έπειδή είναι άπερηφάνευτη και ήθικη και άποφεύγει τās έπιδειξεις, γι' αυτό την παραβλέπουν και δεν την εκτιμούν... "Ετσι ραγίζει ή καρδιά της και γίνεται κομμάτια που δεν ξαγκαλλοδύν με καμιά παρηγοριά!.. Μά στάσου. Νά, τὸ 'Αντιμόνιο. 'Ο ρασοφόρος εκεί κάτω πού σιγοδιαβαίνει μουρμουρίζοντας... "Ακου τί προσεύχεται : «'Αωμοι εν ὁδῷ...» Βλέπεις ; 'Από κει συνεφιάζει. Νάτος ! 'Ο Φωσφόρος ξερχεται ! Μιά λάμψις βελουδένια, γλυκιὰ σάν ύπνοθόλωσι... "Ελα μαζί μου νά κρυφτούμε γρήγορα.

Στήν αἴθουσα ἄρχισαν τὰ φωτεινά μπουκέτα νά νυστάζουν. "Όλα ἀγάλη ἀγάλη σβύνουν μέσα στο ἥμιφῶς. 'Ο Φωσφόρος πλησιάζει τὸ 'Υδρογόνο, τὸ παίρνει ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τρέχουν ὁλοένα καὶ πετοῦν σάν πεταλοῦδες μεθυσμένες, κι' ἀνοίγουν ἀπὸ πίσω μνήματα καὶ ξεπροβάλλουν σκελετοὶ μὲ σάβανα. Γεμίζει ή σάλα ἀπὸ βρυκόλακες πὺ ἀρχινοῦνε φριχαστικό χορὸ πάνω στὴ μουσικὴ πὺ ξερχεται ἀπὸ μακριά

σάν κάτω ἀπὸ τὴ Γῆ ἓνα παίξιμο καμπάνας νεκρικό. Πέρα στὸ βάθος μιὰ γιλοτίνα κόβει ὁλοένα πάνω στὸ ρυθμὸ τῆς μουσικῆς καὶ ξαναγεμίζουν ἀπὸ νεκροὺς τὰ μνήματα. Κι' ἀντιλαλεῖ τῆς νυχτερίδας τὸ φτερούγισμα. "Αχ, τώρα, νά ! Κτυπᾷ μὲ τὸ φτερό της τὸ κεφάλι τοῦ Λαβουαζιέ... Τινάσσεται τρομασμένος καὶ τρέβει τὰ μάτια του. Βλέπει τὲς πομφόλυγες νά φεύγουν στὸν ἀέρα. Συγκεντρώνει τὲς σκέψεις του. Μόνο τοῦ 'Οξυγόνου τὰ λόγια μένουν μες στὴ μνήμη του.

✱

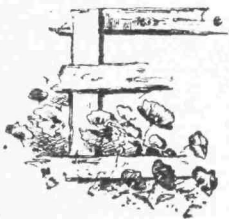
"Υστερ' ἀπὸ λίγο καιρὸ ὁ Λαβουαζιέ ἔδωσε στὴν 'Ακαδημία τὸ πρῶτο ὑπόμνημά του γιὰ τὲς ιδιότητες τοῦ 'Οξυγόνου, διὰ τὰ ὀξειδια καὶ τὰ στοιχεῖα. Οἱ περισσότεροι τοῦ εἶπαν ὅτι ὀνειρεύεται. Μὰ τὰ ὠραία ὄνειρα τοῦ Λαβουαζιέ ἔγιναν πραγματικότης καὶ ή πραγματικότης αὐτὴ ἔφερε τὸν θεμελιωτὴ τῆς νέας Χημείας στὴ γιλοτίνα τῆς Γαλλικῆς 'Επαναστάσεως.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ

ΠΕΖΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΔΕΙΛΙΝΟ

Στὸν 'Αμάραντον

ΑΑ μακρὰ, γυρομένο
ἐπάνω σὲ ροδοπέταλα,
νά μεθύσουμε ἀπὸ τῆς
μυρωμένες πνοῆς ἐνὸς
λουλουδένιου κόσμου.

Καίω ἀπὸ ἓνα οὐρανὸ
πὺ κανένα σύννεφο δὲν
σκεπάζει τὸ γαλάζιο χρῶ-
μα, κοντὰ σὲ θάλασσες πὺ τίποτε δὲν ταράζει
τὴ θεϊκὴ γαλήνη, ἔλα ἐκεῖ πὺ κανενὸς ἡ ζήλεια
δὲν θὰ μᾶς βοῇ γιὰ νὰ μᾶς φαρμακώσῃ, 'κεῖ
πὺ κι' αὐτὴ ἀκόμη ἡ Μοῖρα δὲν θὰ μπορέσῃ
νὰ μᾶς φθάσῃ.

"Ελα, νὰ νοιώσουμε τὸ χᾶδι τῆς Εὐτυχίας
πῶχει κτίσῃ τὸ κρυσταλλένιο τῆς παλῆς ἀνάμεσα
ἀπὸ ρόδα. Κι' ὅταν ὁ ἥλιος θ' ἀρχίσῃ πειὰ νὰ
σβύνει καὶ ἡ φλόγες του θ' ἀρχίσουν νὰ χλω-
μαῖζουν καὶ τὸ κόκκινο χρῶμα θὲ νὰ γίνεται
πειὸ ἀχνὸ καὶ σιγὰ-σιγὰ θὰ σβύνεται, τότε στὸ
σούρουπο θ' ἀρχεῖται ἀγάλη-ἀγάλη ἡ Χαρὰ σέρον-
τας τὸ ἄσπρο τῆς πέπλο καὶ θὰ μᾶς φιλῇ ἀνά-
λαφρα στὸ μέτωπο. Καὶ κάθε μέρα τὸ ἴδιο φιλῇ
καὶ κάθε μέρα ἀτελείωτῃ εὐτυχία καὶ κάθε μέρα
καινούργιες μυρουδιές, καινούργιους πόθους, και-
νούργια ὄνειρα, καινούργιες ἀρμονίες. Κι' ὅταν
μεθυσμένοι ἀπὸ εὐτυχία γύρουμε ἐπάνω σιὰ
λουλούδια, τότε τὰ λουλούδια θὰ μᾶς στείλουν
τῆς μυρωμένες τους πνοῆς, τὸ νυχτερινὸ ἀγέρι
θὰ μᾶς χαρίσῃ τὴ δροσιὰ του, τὸ φεγγάρι θὰ
πᾶς στείλῃ τῆς πειὸ λαμτροῦ του ἀχτίδα, γύρω
ἀρμονίες θεῖκὲς θὰ μᾶς ψάλλουν τὸ τραγοῦδι
τῆς ἀγάπης καὶ ἐκεῖ ἀποσταμένοι ἀπὸ τέτοια
ἀνέλπιστῃ εὐτυχία θὰ σφαλίσουμε σιγὰ-σιγὰ τὰ

μάτια, ἐνῶ γύρω μας ἡ ζωθιὲς θὰ μᾶς πλέκουν
στεφάνια ἀπὸ ἄσπρους κρίνους γιὰ νὰ μᾶς
στολίσουν.

"Ελα...

ΑΝΕΜΩΝΗ

Η ΦΩΤΙΑ

ΡΟΣΕΧΕ, ἀγάπη μου, πρόσε/ε
μὴ σόσῃ ἡ φωτιά...

"Όταν σὲ πρωτογνώρισα, μιὰ
σπίθα ἀπὸ τῆς πολλῆς πὺ σκρο-
πούσα, τὰ μάτια σου—ἦταν γύ-
χτα καὶ ἔφεγγαν ἀκόμη πειὸ πολὺ
στὸ σκοτάδι—μπῆκε στὰ στήθια
μου. Μπῆκε ἔσα στὴ καρδιά μου
καὶ φώλησε ἐκεῖ.

"Ἦταν σπίθα μικρή, μὰ ἡ καρδιά μου τὴν
ἐννοίωσες πολὺ. Ἐφώτισε τὴ σκέψι μου. Καὶ ἡ
σπίθα σιγὰ-σιγὰ μεγάλωσε...

"Ενα βράδυ πὺ περπατούσαμε κάτω ἀπὸ τὰ
δενδρα, σφίξαμε γιὰ πρώτη φορὰ τὰ χέρια. Ἦταν
θερμὸ τὸ δικό μου, ἀπαλὸ τὸ δικό σου. Κυττα-
χθῆκαμε γλυκὰ καὶ μιὰ δευτέρῃ σπίθα πετάχτηκε
καὶ συντρόφευσε τὴ πρώτη.

"Ενα δειλινὸ πὺ ὁ ἥλιος κουρασμένος ἐκρύ-
βετο πίσω ἀπὸ τὸ βουνό, σοῦ μίλησα γιὰ τὴν
ἀγάπη μου. Δὲν εἶπες τίποτε, μὰ τὸ στήθος σου
ἀνεδοκατέβαινε παράξενα. Μίλησε αὐτὸ μὲ τοὺς
παλμούς του ἀντὶ γιὰ τὰ χεῖλη, πὺ τὰ εἶχε
σφραγίσῃ μιὰ ἐκστασις.

Καὶ οἱ δύο σπῆτες, ἀγκαλιασμένες, μεγάλωσαν
ἀκόμα πειὸ πολὺ.

Πάλι ἀπόγευμα, ὅταν ἤμου κοντὰ σου, πολὺ